

STANOWISKO
XX Zgromadzenia Ogólnego
Związku Powiatów Polskich
Ossa, 1 czerwca 2016 r.

w sprawie publicznego transportu zbiorowego

Związek Powiatów Polskich dostrzega znaczenie dostępności komunikacyjnej terenu całego kraju. Przesądza ona bowiem o możliwościach zrównoważonego rozwoju terenów wiejskich. To właśnie sprawny system komunikacji publicznej umożliwi docieranie młodzieży do szkół, pracowników do miejsc pracy, obywateli do obiektów użyteczności publicznej. Niestety nowe przepisy dotyczące organizacji publicznego transportu zbiorowego nie dają gwarancji stworzenia systemu odpowiadającego oczekiwaniom lokalnych wspólnot.

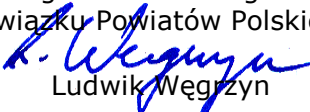
Wśród mankamentów obecnego rozwiązania w pierwszej kolejności wymienić należy brak możliwości przyznawania operatorowi publicznego transportu zbiorowego prawa wyłącznego – dopuszczonego przez przepisy wspólnotowe (rozporządzenie WE nr 1370/2007), a zakazanego przez prawo polskie. Polski ustawodawca przyjął zasadę nieograniczonej ochrony konkurencji w transporcie publicznym – nie dostrzegając, że w tym obszarze pełen liberalizm jest równoznaczny z pogorszeniem się sytuacji mieszkańców małych miejscowości. Istotą prawa wyłącznego jest bowiem możliwość rekompensowania strat generowanych przez linię deficytową, której utrzymanie jest istotne ze społecznego punktu widzenia, przez dochody z linii rentownej.

Zakaz, który obecnie istnieje w ustawie został wprowadzony do projektu ustawy po arbitralnej decyzji Rady Ministrów podjętej 2 lutego 2010 roku. Pierwotnie projekt ustawy przewidywał możliwość przyznania operatorowi prawa wyłącznego z zastrzeżeniem zachowania zasady proporcjonalności oraz określenia maksymalnego okresu czasu, na jaki uprawnienie mogło zostać przyznane.

W konsekwencji przyjętego przez polskiego ustawodawcę rozwiązania prywatni przewoźnicy będą zainteresowani wyłącznie obsługą linii rentownych, a ciężar utrzymania linii deficytowych w całości obciążał będzie jednostki samorządu terytorialnego. W sposób oczywisty będzie to prowadziło do ograniczania liczby takich linii deficytowych oraz liczby wykonywanych kursów, a tym samym mobilności Polaków.

Obowiązująca ustawa nie przewiduje również mechanizmów współpracy powiatów i gmin – umożliwiających tworzenie zintegrowanego systemu lokalnego transportu zbiorowego. Nie zawiera jednoznacznych przepisów przesądzających o sposobie wyznaczania linii użyteczności publicznej w mniejszych gminach i powiatach. Zawiera również kilka innych mankamentów.

Z tego względu Związek Powiatów Polskich postuluje o przesunięciu terminu wejścia w życie nowych rozwiązań ustawy o publicznym transporcie zbiorowym i wykorzystanie wydłużonego okresu *vacatio legis* do wprowadzenia niezbędnych zmian. Związek Powiatów Polskich deklaruje współpracę w tych pracach.

Przewodniczący
XX Zgromadzenia Ogólnego
Związku Powiatów Polskich

Ludwik Węgrzyn